Nr. 42. An. XXIX. 1866. Brasiovu 13/1 Iuniu.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ½ 3 fl. v. a. Tieri e-sterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Gazet'a imp. „Wien. Ztg." publica urmatóri'a scrisóre de mana a Mai. Sale inaltiatului nostru imperatoriu:

„Iubite de Majláth! Cu parere de reu am intielesu, ca secet'a si degetarea intr'o parte mare a regatului meu Ungari'a au nimicitu prospectulu de secerisiu manosu.

Cunoscinti'a intemplarii acesteia m'a patrunsu cu atatu mai tare, cu catu acesa parte a regatului meu, care printr'unu siru de ani rei, éra mai vertosu prin secet'a din 1863 a fostu adeucu lovita, de nou se vede a fi espusa la o stare lipsita.

Deci aflu de bine a ordoná, cá, sub presidiulu si conducerea tavemiculai meu, neintardiatu se se fórme o comisiune, ce dupa judecare precisa a tuturoru relatiuniloru ponderóse va avé se se consvatuiésca despre modulu si form'a, despre midiilócele de ajutoriu folositoriu precum si despre procurarea si folosirea loru.

Contesu la acesa, ca intrevenirea regimului meu in tiéra, si mai vertosu la staturile si representantii adunati la dieta, va aflá spriginire.

Asteptandu resultatulu doritu, astieptu totuodata, ca Dta catu mai urginte mi vei asterne propunerile respective."

Vien'a, 6 Iuniu 1866.

FRANCISCU IOSIFU m. p.

Afacerile comune. Diplom'a si Patent'a. Dietele.

I. Deslegarea cestiunii a f a c e r i l o r u c o m u n e a l e m o n a r c h i e i a u s t r i a c e, formulate asié precum o au formulatu ungurenii, este atatu de incurcata, grea, uritiósa, migalósa, totuodata in mai multe privintie periculósa, in catu insii aceia, carii au pusu si au formulatu acésta cestiune, candu iau la mai desaprópe cercetare, candu se incépe a o deslega, simtu a metiasi si scapa condeiulu din mana. Pana candu se vorbiá si se scriá numai in termini generali, audiai pe ungurenistrigandu: D u a l i s m u l u s i a l u n i m i c u, adica u n u m o n a r c h u, i n s e d o u a armate cu d o u a comande diverse, d o u a parlamente c o o r d i n a t e ambe suverane, d o u a ministerii, d o u a linii de vama, d o u a sisteme de bani, d o u a administratiuni la datoriile de statu, ér'a residentii'a monarchului séu numai Bud'a-Pest'a, séu d o u a alternate, candu Vien'a candu Pest'a. Astadi inse merge trébi'a multu mai greu.

Comisiunea respectiva alésa de diet'a ungurenésca spre a pregati deslegarea cestiunii afaceriloru comune isi incepù abiá lucrarile sale numai in cursulu lui Maiu. Cumca la lucrarea acésta se ceru poteri cá ale lui Ercule va recunósce oricare si va lua ostenéle de a-si tiené dinaintea sa cum amu dice o lista compusa din acelea afaceri séu trebi ale statului, pe care séu regimulu séu un'a ori alt'a dintre partite le recunosce de afaceri c o m u n e pentru tóte tierile monarchiei austriace, si érasi alta lista coprindietóre de afacerile care aru fi de competenti'a dieteloru provinciale, a provinciiloru, séu cum se dice dela 1860 incóce, a i n d i v i d u a l i t a t i l o r u i s t o r i c o - p o l i t i c e.

Diplom'a imperatésca din 20 Oct. 1860 statoresce in punctulu II afacerile comune asié: Monetari'a (de metalu si in semne séu note de charthia), creditulu statului, vamile, afacerile comerciale, bancele, postele, telegrafi'a, caile ferate, recrutati'a séu incatorirea de a sierbi in armata, introducerea de contributiuni si tacse noua, (marirea) pretiului sariu, a contributiuniloru si taceloru cate se afla infiintiate pana acum, contragerea de imprumuturi noua, conversiunea datoriiloru de statu cate sunt, in altele, viinderea, schimbarea si zalogirea proprietatiloru nemiscatóre ale statului (mosii, cali ferate, mine, fabrice etc.), cercetarea si statorirea bugeteloru pentru anulu urmatoru, cum si cercetarea séu ecsaminarea conturiloru (socoteleloru) statului si resultatele anualei administratiuni a finantieloru.

Tóte acestea afaceri de statu cadea pe temeiulu susu citatei diplome in competenti'a parlamentului s é u s e n a t u l u i i m p e r i a l u ce era se se adune din t ó t e tierile monarchiei austriace. Ori care alte afaceri cadea in connuncu cu p. III in competenti'a dieteloru.

In legea fundamentala octroata in 26 Fauru 1861 la § 10 se renumera din nou totu acelea afaceri cá obiepte de competintii'a senatului imperialu intregu.

Gramadirea, séu déca voiti concentrarea tuturoru acestoru afaceri in parlamentulu centralu si lipsirea mai alesu a dieteloru Ungariei, Transilvaniei si Croatiei de mai multe atributiuni ale loru au desgustatu pe tórte multi si au instrainatu de catra acelea doua acte de statu. Preste acésta nu se cuvine a trece cu vederea, ca acelea afaceri comune fiindu infaciosiate cetatieniloru de statu numai in liniamente séu trasuri generale, cum amu dice liniile din afara ale unui cadru séu portretu, la mai multe afaceri nu li se potea da din capulu locului o definitiune respicata si sigura, din care causa s'au si escatu conflicte in cateva casuri intre senatulu imperialu si intre regimu; éra in sesiunea III adusa in cea din 1864/5 s'a si recunoscutu, ca unele determinatiuni ale diplomei si ale patentei trebue se se supuna neaparatu la o revisiune. Niciodata inse conflictulu nu era asié invedseratu; precum se arată elu cu ocasiunea desbateriloru si aprobarii bugeteloru Ungariei, Transilvaniei si Croatiei, cu care ocasiune se si potea numera pe degete frumósele atributiuni pe care le perdusera respectivele diete.

Protocolulu

siedintiei comitetului Asociatiunei transilvane romane tienute in 6 Iuniu 1866 c. n. sub presiculul Ilustritatei Sale Dlui consiliaru gub. Pavelu Dunc'a, fiindu de facia DD. membrii ai comitetului Rvd. D. Nicolau Popea, protosingelu metropolitanu, D. Gabr. Vaid'a, controloru la cass'a provinciala, D. Dr. Ioanu Nemes, DD. prof. Zioch. Boiu, I. Popescu si Nicolau Cristea; dintre oficialii Asociat. secret. II I. V. Rusu si cassieriulu Constantinu Stezaru.

§ 41. Presiedintele presentésa conspectulu despre starea cassei Asoc. pre tempulu acestei siedintie. Din acestu conspectu se vede, cumca cass'a Asociatiunei — are in proprietatea s'a, — dupa subtragerea erogateloru de pana acum — sum'a de 22,955 fl. 59½ cr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 42. Secret. II cá referintele comisiunei denumite in siedinti'a trecuta a comitetului (vedi § 32), pentru elaborarea bugetului pre anulu viitoriu alu Asoc. cum si pentru elaborarea proiectului de programu pentru adunarea gen. viitória a Asoc., referésa cumca acést'a comisiune in o siedintia a s'a din 26 Maiu a. c. luandu la consultare aceste obiecte, le propunsarea Dlui casieriu alu Asoc. a aflatu cu cale a-si dá opiniunea sea intr'acelo, cá elaborarea bugetului Asoc. pre an. viitoriu se se mai amane, pana la siedinti'a comitetului, ce se va tiené cu inceputulu lunei lui Augustu a. c. si acést'a, din acelu motivu, fiinduca se sperésa, cumca pana atunci voru mai incurge tacse dela membrii ordinari si Asoc. in suma mai imbucurat6ria, si asia pre atunci acést'a comisiune se va aflá dóra in positiune mai favoritória, de a puté presentá comitetului spre desbatere si acceptare, unu bugetu, — pre catu se va puté — mai detsiatu, si corespundiatoriu pre deplinu § 26 din statutele Asoc. Prin urmare, numit'a comisiune, s'a marginitu a presentá pentru ast'a siedintia spre pertractare, singuru numai proiectulu seu de programu pentru adunarea gen. viitória a Asoc., ce se va tiené la Belgradu in 15/27 Aug. a. c.

C o n c l u s u. Comitetulu Asoc., considerandu motivele espuse de secr. II si resp. referintele comisiunei denumite in privinti'a elaborarei bugetului pre anulu viitoriu alu Asoc., decide a redicá la valóre de concluau alu seu opiniunea comisiunei resp. Ear' proiectulu de programu pentru adunarea gen. viitória, cetinduse din punctu in punctu, cu pucine modificatiuni, si resp. adaugerea punctului 6 se primi din partea comitetului, cu observarea, cá acestu programu se se publice inca de tempuriu in diuariele publice.

§ 43. Secr. reportésa despre sumele incurse la fondulu Asoc. dela siediati'a treceta a comitetului, pana la siedinti'a presenta, si anume:

1. Rvd. D. vicariu toranau in Fagarasiu, Ioane Antonelli a tramisu la fondulu Asoc. tacs'a de m. ord. pre an. Asoc. 1865/6 in suma 5 fl. v. a.

2. D. amploiatu dominalu in Cricau, Greg. Mezei a tramisu tacs'a de m. ord. pre anulu Asoc. 1865/6 érasi in suma de 5 fl. v. a.

3. Prin D. prot. si colectoru alu Asoc. in Brasiovu Ioane Petricu s'a administratu la fondulu Asoc. tacs'a de m. ord. pre anii 1863/4, 1864/5 si 1865/6 pentru D. negut. in Brasiovu Savu Rosic'a in suma 15 fl. v. a.

4. D. prof. din Sibiiu Ioane Popescu a respunsu tacs'a de m. ord. pre an. 1865/6 in suma de 5 fl. v. a.

5. Deadreptulu la cass'a Asoc. a mai incursu 7 fl. 10 cr. v. a. si anume: a) dela D. propriet. in Resinari Petru Brote tacs'a pre an. 1865/6 5 fl., b) dela DD. Dr. Ioane Nemesiu si Nicolau Cristea pentru unu esempl. din actele ad. gen. V 1 fl. 20 cr., c) dela D. capitanu in pensiune Const. Stezariu pentru conspectulu membriloru Asoc. tiparitu 30 cr., d) dela D. practicantu gub. Iuliu de Bardosi pentru 1 esempl. din act. ad. gen. V 60 cr.

Se ia spre sciintia.

§ 44. D. bibliotecariu alu Asoc. referésa, cumca D. prof. gimn. in Blasiu I. M. Moldoveanu a daruitu in folosulu bibliotecei Asoc. cate unu esemplariu din opurile sale intitulate: istori'a Ardéiului si geografi'a Ardéiului.

Dlui daruitoriu i se esprima protocolarminte, multiamita din partea comitetului.

Cu acestea siedinti'a comitetului Asoc. nefiindu alte obiecte de pertractatu, se incheia pre la 6½ óre dupa amédi.

P. de D u n c' a. I. V. R u s u, secr. II.

Programu

pentru afacerile adunarei generale a VI care se va tiené de Asociatiunea transilvana pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu la Belgradu in 15/27 Augustu 1866.

In 15/27 Augustu 1866 la 9 óre diminéti'a celebrarea S. Liturgii in besericele romanesci si chiamarea Spiritului santu. — Dupa amédi o siedintia preliminaria a comitetului Asociatiunei tempulu tienerei lu va hotari In. presidiu.

Siedinti'a I. in 16/28 1866.

1. Membrii Asociatiunei se aduna insinte de 9 ore diminéti'a in localulu destinatu pentru tinerea siedintieloru si alegu o comisiune

de 12 insi spre a invitá pre Escelenti'a S'a D. presiedinte la adunare. —

2. Escelenti'a S'a D, presiedinte deschide adunarea prin unu cuventu corespundietoriu scopului adunarei.

3. La acestu cuventu respunde unulu din membrii orasiului Belgradu, insarcinatu cu acést'a lucrare.

4. Indata dupa acést'a, unulu din secretarii comitetului, cetesce reportulu despre activitatea Asociatiunei desvoltata in decursulu tempului dela adunarea trecuta pana in presinte, si despre resultatele ce se voru fi ajunsu. —

5. Bibliotecariulu Asociatiunei transilvane romane reportésa despre starea bibliotecei Asociatiunei. —

6. Casierulu si controlorulu asterna bilantiulu veniturioru si speseloru anuale precum si starea averei intregi a Asociatiunei. —

7. Se alege o comitiune de 5 membri spre a censurá socotelile si a refera despre ele in a dóu'a siedintia.

8. Se alege si o alta comisiune de 3 membri spre a conscrie in intielesulu §§-loru 6, 8, 9, membrii cei noi intr'unu localu separatu, a incassá tacsele, a le admanuá casierului, si a reportá despre acést'a in siedinti'a a dóu'a. —

9. Se alege si a trei'a comisiune de 5 membri pentru a pregati preliminariulu speseloru pentru anulu viitoriu conformu cu lit. f) g) h) din § 23, si a reportá despre elu in siedinti'a a dóu'a. —

Aceste comisiuni se voru constitui alegundu-si unu presiedinte si unu referente, si voru tiené siedintiele loru in tempu potrivitu. —

10. Remanendu inca tempu, presiedintele da voia la cetirea disertatiuniloru scientifice, din cate voru fi destinate spre acestu scopu. Disertatiunile nu se voru la nici o desbatere.

Cei ce voru voi a tiené astfeliu de disertatiuni voru fi detori in ajunulu adunarei generale a se presentá Escelentiei Sale D. presiedinte a adunarei, spre a le dá ordine pentra cetirea disertatiuniloru respective. —

Siedinti'a II-a 17/29 Augustu 1866.

1. Adunarea primesce reportarile comisiuniloru si le la in ordine la pertractare. —

2. Se mai impartasiesco adunarei inca si alte proiecte séu motiuni, din cate se voru fi infsciatu in decursulu tempului la presiedintele adunarei. —

3. Se alegu membri onorari. —

4. Se destina diu'a si loculu adunarei generale viitóre. —

5. Se mai da ordine cetirei mai departe a disertatiuniloru scientifice, ce voru fi remasu necetite din siedinti'a precedente. —

6. Se alege o comisiune de 5 membri pentru verificarea protocolului siedintiei a dou'a.

7. In urma siedinti'a adunarei generale se inchide cu indatinatele cuventari. —

Din siedinti'a comitetului Asociatiunei transilvane romane tienuta la Sibiiu in 5 Iuniu c. n. 1866.

Blasiu 29 Maiu 1866.

Natiunea romana facie cu ablegatii sui de acum.

„Padiesceme Dómne de amici, ca-ci de altii me voiu feri eo“ — e unu proverbiu precatu de vechiu, pre atatu de latitu in dialectele diverseloru popóra pentru insemnatatea s'a ponderósa si pentru manifestatiunea naturale ce si o are adesea in viéti'a individuale si colectiva a omenimei; — mi se pare inse, ca analele vietii popóraloru si ale natiuniloru nu indreptatiescu pre nece unu poporu si pre nece un'a natiune la respicarea acestui proverbiu, cu atata potere de dereptu, cá pre natiunea romana, in specie nu cá pre poporulu romanu, carele candu a fostu vorb'a de asi aperá patri'a si esistinti'a a sciutu se si dè totudeaun'a bracialu celu vertosu si sangele pana la picatur'a cea din urma spre dispusetiune, pentrucá se se elupte aperarea; candu a fostu vorb'a de ascultare si supunere resemnata, a sciutu si mai scia inca arátá ascultarea imbeuta din viéti'a politica romana, din acelea momente decisive, candu statulu romanu republicanu pentru esecutarea cu efeptu a celoru de lipsa dedea dictatoriloru potere absoluta, si i promitea obedientia neconditionata. — Si cu dorere a trebuitu se observe, ca sacrificiale imense i au fostu fara de efeptu, me se o spunemu: fara de folosu; ca-ci precandu s'a sciutu padi in contra altor'a Dduieu nu l'a aparatu de amici, adeca de conducatori de acei'a, cari nu numai ca n'au fostu interesati de caus'a loi, ci nu a rare ori, o au esploatatu numai in interesulu suu! — In momentele de facie, candu intristatu de pusetiunea politica periculósa a natiunei romane, cu tóte ca acest'a si a plenitu cu santiania datorinti'a s'a catra tronu si patria, catra sene si conducatorii sui, — cá unu fiiu alu acestei natiuni, intrebuintiandume de dereptulu ori ci carui fiiu sinceru alu natiunei, scriu acestea, éra numai cu dorere trebue se o marturisescu si o marturisimu cu totii, ca poporulu nostru, — ca natiunea romana inca totu mai este pedepsita cu dereptulu de a rosti: „Padiesceme Dómne de amici, ca-ci de altii me voiu feri eu.“ — Acést'a o póte dice si acum, ca-ce prin resemnatiunea esemplaria pentru tronu, patri'a si esistinti'a s'a, meruise consideratiunea speciale a Maiestatii S'ale bunuloi Imperatu, si in diet'a convocata la Sibiiu la 1863—64 fù investita cu derepturile natiunali si limbistice, dupa cari indesiertu a oftatu de secoli, in scurtu si a fostu capetatu remuneratiunea de multu meritata. — Dorere inse si éra dorere! ca ci acei'a, cararu si a ineredintiatu natiunea conducerea destinului, — si cari in poterea pusetiunei si a etatii si chiamarei sale au fostu si sunt datori a pasi cri unde cere lips'a pentru aperarea intereseloru ei, scaimbanduse barbatii regimului, si venindu la mediulocu impregiurari amelintatorie pentru dereptulu natiunei, — au temporisatu, au cautatu si s'au datu dupa impregiurari, nu au pasitu cu barbati'a receruta pentru aperarea intereseloru natiunei pre calea s'a si la loculu suu. — Se tacemu acecea, ca cei ce au inatu asuprasi chiamarea de mandatari ai natiunei, abiá esindu din diet'a din Sibiiu in carea natiunea se emancipase de catusile seculare ce o tienea sclava in patri'a s'a, — in carea natiunea romana frangundu hamulu feudalismului intunecatoriu de sufiete si imbrancitoriu de omenime, si esoperase esistintia si valóre in patri'a s'a; — si éta ca sub diverse preteste au intratu in diet'a tienuta la Clusiu in Novembre a anului trecutu, si inca in un'a dieta, carea conchiamsta fiendu pre base feudali nemicitorie de derepturile omenimei, se sciá dela inceputu, cumca e opusa in diametru celei dela Sibiiu, carei avemu se i multiamimu inceputulu esistintii nóstre natiunali, cá atari dupa legi patriotice; — acest'a inse nu fù de ajunsu, — ca-ci in mediulocu misicarilor seau mai bine dicundu a restornaturiloru ce au inceputu a decurge in patri'a nóstra, cu scopu de a si nemici autonomi'a si de a ne surupá derepturile natiunali castigate dupa suferintie de seculi, — pre candu cele alalte natiuni din patria nu lasau se le preocupe nece unu evenementu fara se lu fia prevenitu cu combinatiunea si meditatiunea seriosa; barbatii conducatori ai natiunei romane, cari au fostu datori a priveghiá preste sortea natiunei amesuratu chiamarei si pusetiunei insemnate, carea o au dobandito cea mai mare parte pentru meritele si in favórea natiunei, — parte au temporisatu pandindu, ca unde ar fi mai usioru a se retrage, si nu unde ar fi de securu mai folositoriu, — altii au statu cu manile in senu dicundu, se faca altii ca-ci ei nu potu. — Ma dorere! ca-ci ne spune esperinti'a trista, ca in acestu tempu fatale s'a templatu si nocea, ca pre candu unu capu besericescu si unulu din conducatorii natiunii a inceputu a pune pasi spre a mediuloci si pentru natiunea romana una ocasiune de a se cointielege si de a si formá careva opiniune si calea, carea se o urmese in mediulocululu undeloru ce ne amelintia ruinare, altulu l'a desavuatu! unu incidentu, care istori'a nu lu póte trece fara si atribui caracteristic'a cuvenita — pentru noi la totu casulu funesta! — Si asia neactivitatea si nepasarea unor'a, si intrigile altor'a si preste totu neactivitatea conducatoriloru natiunei a adusu cu sene, ca dupace romanii au trasu sceslu folosu din diet'a din Nov. an. tr. din Clusiu, ca intrandu in acesa — — s'au ignoratu pre sene si au colnoratu cu maghiarii, cu tóta opositiunea, spre a li se mediloci una dieta la Pest'a; — pre natiunea romana o a aflatu nepreparata si incidentulu neplacutu de a alege si tramite ablegati la diet'a ce se continua in Pest'a. — De aci a urmatu cá pre un'a cale naturale mai departe neresolutiunea, cu respectu la alegerile ce erau a se face pentru diet'a din Pest'a, ca-ci ne premergundu cointelegere solida, unii statea neactivi, altii nu sciau ce se lucre? — In urma dechiaranduse si deliberanduse intieleginti'a romana (a oportunitatii?) — afara de puciui si ne insemnati, intre cari si subscrisulu*), — pentru impartasirea la actulu alegerei, a trebuitu se urmese si acestu actu, in care romanii au datu numai pe nimerite si de a orbulu fara cointielegere previa, fara de a se organisá si fara de a si desemná barbatii fapteloru, precum sunt observatu templanduse din contra la acest'a intre intieleginti'a celoru alte natiuni colocuitória.

Cu tóte acestea alegerile s'au inceputu si din partea romaniloru si au decursu, bine recum a fostu, si amu dobanditu acecea: ca noi amu convinsu de nou, ca dupa prescrisulu legiloru patriei celoru ruginite si asupritorie, in patri'a nóstra cu tóta maioritatea nóstra numerica — o —, cum amu mai fostu candu eramu sub tutel'a maghiara. — Si inca mai multu! — Candu s'au auditu parerile din mai multe parti prin diurnale, de cuprinsu cá se luamu parte la alegeri, adaugea si subintielegea cu totii acecea, ca romanii inca iau parte la alegeri pentrucá se si póta castigá un'a representantia legale, carea basandusse pre meritele natiunei romane si promisiuniile solemne parintiesci ale Maiestatii Sale imperatului, — se intrevéda la treptele inaltului tronu, si spunendu si descoperindu Maiestatii Sale starea natiunei romane cu tóta umiliniu'a se se róge, cá in tempulu acest'a de reinviare a statului se nu sufere a fi calcá in pitióre promisiunile solemne, si se nu lasse cá barbatii de statu de acum se nimicésca in interesulu egemoniei maghiare benefacerile Sale parintiesci plenite o data in interesulu natiunei romane cu bunetate parintiésca si amesuratu cerintieloru tempului. — De acestea se audiea, si rostea din tóte partile precandu eri a se resolvá pentru de a luá parte la alegeri, si inca se adauga, ca de representatii legiuiti va consideré natiunea pe toti acei, cari voru fi onorati cu voturile natiunei romane din cerculu respectivu, chiaru si candu in comitatu unde romanii prin maiestria sunt rédusi cu totulu la nepotintia, n'aru reusi cu maioritatea receruta de ablegati, — prin urmare totu se asteptá unu corpu frumosu de antelucatori si causei natiunali! Ei, acestea se vorbea, deliberá, sperá si dorea pre atunci. — Spuns inse ori si cine, ca nu era acecea una astira, a asteptá ceva lucru sistemisatu si bine ordonatu, dupa antecendentii atatu de urite si detestabile ce au premersu; potease sperá ceva dela acei, cari au pasitu cu ochii inchisi in joen, mai si chiaru intrigati? Logic'a sanatósa spune, ca nu e de a se asteptá nemica si trist'a esperintia in tóta goletatea s'a ne a documentatu, ca ne a fostu superflua tóta sperarea, ca-ci: romanii se bagara cu ochii inchisi in actulu alegerei, si cu ochii inchisi au esitu, cá Tiganulu prin raiu, pana ce in urma se tredira cu estiva ablegati, amesuratu numerositatii natiunei nóstre, de batjocura pucini!

Dara apoi acestia facutu-s'au datori a catra natiune? legitimatuneau sperarea ce aveau ca voru face pasi in numele alegatoriloru ce celu pucinu, pasi insintea Maiestatii Sale imperatului pentru consideararea si a natiunei romane in mediulocululu restornaturiloru ce ne amelintia in patria? O! departe se fia, cá romanii adeca ablegati romani se se fia cointielesu, ci dandese sortii si portanduse cá farin'a orbiloru in vent pre unii vedemu, ca celu pucinu au remasu inca a casa companindu, pre candu altii legandose a representá natiunea, in contra interesloru, si a derepturiloru ei, au mersu si au dusu la Pest'a de vendiare tóte acusitiunile natiunei din 1868/4, parte cá se si asecure pusetiunea cautata pentru meritele natiunei, parte se si des-

*) Ma multi, cari in contra convingerii sale fara undulati de torentele resolutiiloru la alegeri, si totu se incordara celu pucinu a salva autonomi'a tierii prin proteste si tiermorirea: numai pentru actulu incoronari. Ne amu mai incordatu, cá trebuindu se bemu si pahar'ulu alegeriloru acestoru fatale, celu pucinu se demostramu, precum au si dovediitu toti romanii, afara de cei corupti — ca nu ne mai incredemu strainiloru, o voimu cá natiune egeala a fi representati numai prin ómeni nostri chiaru si unde suntemu in minoritate, cari alesi apoi se fia resolvi a se cointielege pentru sustinerea unei representatiuni la Maiestate fara a trece fiibiconulu. De ce nu facu acesta? respunda ei insintea tribunalului natiunei, — care nu vre a'si supune diet'a si vatr'a s'a capricieloru egemonice ale dietei straine, usurpatória, dictatorica. — Altfelu de ce au primitu mandatulu, déca nu implinescu vói'a alegatoriloru, cari se infóra de diet'a din Pest'a, cá de una, ce insséla a ne inghiti tóte drepturile, ce le castigaramu in 1863/4! — Red.

chiudia cale mai insusu si parte, cá se si indestulésca poft'a copilarésca de a fi fostu deputatu si inca in Pest'a. Acestea se vedu din toti pasii deputatiloru romani de pana acum si altu ceva nemica; — ori demustrene ceva esemplu de solidaritate acasa seau de activitate in Pest'a! Departe se fia, cá noi se ne invoimu la aceea, cá se asteptamu ceva dela Pest'a de unde nerarata esperiinti'a, ca nu e ce se asteptamu decatu despoiare de drepturi, umilire, — inse déca totusi unii romani nepipaindu pulsulu natiunei au mersu in Pest'a, apoi chiaru ca-ci au dusu drepturile natiunii de vendiare, asteptamu cá barem se se conditionese cu nesce comparatori pentru ele, si se nu-si inchiuda ochii nece astupe urechile cá ce remana muti precandu vedu, ca maghiarii le rapescu cu asaltu; asteptarea inse ne a fostu indesierto, ca-ci ablegatii romani din Pest'a, precum au mersu acolo in contra interesseloru natiunei, asia au voitu si voiescu se si arate, ca numai pre sene se representa, — apoi din partesi cá atari puciou le pasa de fasele lumii, intru nemicu le costa a merge in diet'a din Sibiiu, esindu de acolo a se intórce la Clusiu, si apoi a se carutiá pana la Pest'a si déca va fi de asia ri pana la Francfurtu, asia ne aflamu noi cu ablegatii nostri, nu bine acasa; dara de totu reu la Pest'a. — Si asia natiunea romana, de si ou dorere, — póte eschiamá: „Padieseeme Dómne de amici, ca ci de altii me voiu feri eu!“ —

Inse pana candu se tiena neglegerea natiunei? pana candu se decurga traficarea cu derepturile ei spre acopuri private?

Natiunea romana are capi si barbati cari si multimesce natiunii pre lunga esistintia si pusetiunea; acestor'a cá unoru conducatori si a incredintiatu sórtea si venitoriulu, — cu actulu alegeriloru dietali si a manifestatu dorinti'a de nou si increderea in conducatorii si alesii sui, — deci pre aceia nu e causa carea se i póta escusá dela dorinti'a de a se cointielege, si a face unu pasu comune in interesulu esistintii periclitate a natiunei. — Natiunea pretinde cá alesii sui sei manifestese starea periculósa insintea Maiestatii Sale imperatului, ca-ci amesuratu impregiurariloru grele ale statului are a se suporta si suporta greutatile unei dari grele si ar dori cá acolo, unde asuda, se se bucure si ea de esistinti'a s'a si de derepturele cetatienesci; natiunea doresce cá barbatii ei se o represente consideratiunei Maiestatii Sale, ca-ci se apropia, ori dóra e aci tempulu, candu fiecare cetatianu se pasiésca ou trupu cu sufletu pentru apararea statului. —

Repetimu de nou, ca natiunea romana basata pre dereptatea causei sale, si pre bunetatea imperatésca, sperésa, ca Maiestatea S'a imperatulu dupa promisiunile solemne ce i a facutu si garantatu de repetite ori, — nu o va lasá de preda si batjocura maghiariloru; — si chiaru de aceea, cá si subscriulu si altii cu cari convine omulu in tóte partile, chiaru pentruca se tractésa de interese natiunali comune, doresce si prinde dela aceia, cari i au datu conducerea destinului, cá acel'a se lu conduca, nece se o lasa ignorata, préda arbitragiului. — B.

CROATI'A. Zagrabi'a. „Agram. Ztg.“ diurnalu oficialu o spune verde, ca neci dieta unara regnicolara ungarica, neci diet'a Ungariei nu vréu a se lasá de dreptulu la Fiume si totusi credu, ca acésta pretensione nu póte fi neci o pedeca pentru invoire; inse tooma acést'a e cea mai mare pedeca, precum si art. 42, pe care maghiarii inca nu vréu se-lu primésca pe deplinu, ci ei ungurii ar vré mai nainte se nebunésca pe croati, cá se supuna tóta caus'a loru decisiuniei dietei din Pest'a. Deputatiunea inse trebue se se tiena de instructiuni si s'o nu concéda neci dreptolu la Fiume neci stirbarea art. 42. Alci stau croatii. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 9 Iuniu. Mai. S'a imp. primindu pe tavernicului Ungariei br. Szennyey la predarea adresei de lealitate a cetatii Bud'a-Pest'a s'a induratu a observá, ca in momentele acestea seriése, candu incarcarile esterne a menintia corón'a si integritatea imperiului, ei servesce spre mare bucuria si ei da unu puternicu sprigiu, candu alla pe credintiósele sale popóre atatu de gata la sacrificia. Si incredintiésa pe aceste cetati de pré inalt'a caldurós'a recunoscientia si de grati'a si benevointi'a pré inalta.

Romani'a.

Bucuresci 10 Iuniu. In momentele de crisa politica, ce amenintia acum tóta Europ'a nu numai intre statele, ci si intre natiunile loru, cetiramu accontentu scriri amenintiatóre si pentru statulu Romaniei, cumca Turci'a ar intrevenì in Principate; inse acelesi diurnale se demintira pe sine pana acum. Acum ér' cetimu totu in telegramele acelora diurnale, cumca in 7 ar fi pasitu armat'a turcésca preste Dunare si ar fi si avutu unu atacu, ca s'ar fi tramisu trupe din Bucuresci in contra turciloru, si princ. Carolu I. ar fi primitu supremi'a comanda si in 8 va merge in capulu armatei; ca regimulu cere dela camera unu imprumutu de 36 milióne cu cursu silitu pentru trebuintiele armatei. Alte telegrame spune, ca se astépta combinarea unui corpu ruso-turcescu, cá se intre in Roman'a, si ca tier'a romanésca o voru ocupá turcii, Moldov'a muscalii, si de se va face vre-o invasione in marea adriatica flot'a combinata turco-austriaca se va intrunì spre aparare; cumca princ. Carolu I. ar fi tramisu la Ali-Pasia unu espresu cu scrisóre autografa, inse presentandusse nu-i se primi scrisórea; cumca Omer-Pasia ar fi venitu la Rusciucu in misione estraordinaria. Mai adaugu aceleasi diurnale, ca in Constantinopole s'au facutu schimbari in ministeriu si Fuad-Pasia a cadiutu si s'a denumitu in locu Rudschi-Pasia cá mare visiru, si ca acésta stramutare ar fi unu prejoru alu intrarii turciloru in Principate. Totu aceleasi diurnale impartasiescu inse din fontana secura d. i. „National-Ztg.“ din Stuttgari din Würtemberga, cumca pr. Carolu I. primindu svatu, inca fiendu la Berolinu, a si facutu intrebare la Rusi'a, déca se primésca corón'a oferita ori-nu, si o scrisóre autografa a imperatului i-ar fi dechiaratu simpati'a catra pr. si s'ar fi invoitu, cá se primésca, ou cuventu, ca de si suveranitatea Romaniei e contraria interesseloru rusesci, totusi imp. Alecsandru II. vede mai bucurosu in Bucuresci pre unu principe impretinitu, decatu pre vrunu italianu ori francesu, si afara de aceea ar fi de doritu, cá se se tala drumulu la ori-ce posibilitate de a se inbiá Principatele dunarene ca obiectu de compensatione pentru Veneti'a! — Intr'o confusione si crucisiare a scririloru, cum sunt aceste de susu contemporane, noi aicia nu le potemu dá neci unu credimentiu, ci le intacsiasiamu; vorb'a diurnalelorn din Principate d. e. „Trompet'a“ in contra acestoru amenintiari, ori-cum dar totu vorbesce cá si „Romanulu“ cavalerescse in privinti'a acesta, ducundu, grati'a lui Cusa avemu tunuri si pusci si Domniloriulu nostru actualu scie de ce sunt bune acestea si ce se face cu densele; si bratiele romanilorn nu voru lipsi la chiamarea Domniloriului. Dar turcii scie, ca 30.000 omeni si 30 baterii de tunuri potemu pune in lupta fara multa greutate, si mai scie din 1848, ca spre a trece preste o oslire de 30.000, ce se va lupta pentru nevatemarea tierei, face trebuintia de o oscire cetu pucinu de 60.000.

„Romanulu“ din 27 anuncia, ca a poruncu oscire spre a se asiedia in cantonamentu pe lin'a Argesiului, si defiandu inaintea Domniloriului cu „ur'a se traiesca Romani'a“ pornira la loculu mentu.

In siedinti'a camerei din 26 Maiu, guvernulu a presentatu unu proiectu de lege cerendu autorisare de a emite bilete cu cursu obligatoriu de 32 milióne lei, si min de fin. D. I. Bratianu a espusu motivele pentru acesta, care sunt spesele taberelorn de esercitiu, unde se tramite armat'a, si pentru intemplinarea platiloru celoru mai urgiosi ale eraiului. Prin urmare armat'a merge in tabera. — Ofrande in bani, cai si voluntari cu spesele sale au inceputu a se face mai multe in tiéra cu scopu, cá natiunea romana se fia pregatita a-si apará esistinti'a in contra la ori-ce eventualitati furtunóse europese. Domniloriulu a impartitu armat'a concentrata pe Argesiu in 3 brigade de infanteria si 1 de cavaleria, a compusu corpulu de statu maioru din 18 ioni, si de la esercitiu cu buna séma nu va remané, inse despre trecerea turciloru scirea respandita nu se adeverésca, si tóte scirile straine se reducu la aceste sciri positive.

Mesagiulu Locotenintii

la deschiderea camerei Romaniei.

(Urmare.)

Guvernulu de la 11/23 Februarie a facutu din acésta trista perspectiva ce regimulu trecutu lasa bisericei romane, una din primele s'ale preocupari. Proiectulu de lege pentru a inapoia bisericei marea s'a misiune divina si romana e deja pe biuroulu onor. camere; remane sarcina cea mare d'a reda definitivu Bisericei Romane rolulu civilisatoru si nationale ce a avutu si care i se cuvine a'l pastra.

Totu camerei romane este lassta misiunea, d'o potriva mare si santa, d'a impaca umbrele mahnite ale atatoru sublimi danuitori si ideiestatori si bisericei. O rea interpretare de catre regimulu trecutu, a vorbei secularisarene nu numai a sfasiatu, fara infiorare testamentele, cuventulu ultimu si santu alu celoru ce murira, dar inca a desecatu, prin acesta fapta, din anima romana avutulu simtiu dealta data pentru facerí de bine. Fara a deprinde mai anteiu pre romani se consacre aiurea, averea ce in trecutu aru fi dato bisericeloru pentru fapte bune, legea de secularisarea, reu intielésa, a dis generositatii romane: — Nu mai da nimica la biserici, caci averea ce le incredi pentru fapte bune va servi unoru guverne pentru cheltueli ruinatóre si dilapidari.

E timpu cá acésta neintielépta, nedrépta si chiaru nemorala interpretare a vorbei, secularisare de averi monastiresci, se incetese. E timpu ca statulu sa redé facereloru de bine, scóleloru, vechiului loru capitalu materiale, incredintiatu de straduni ingrijirii bisericei. Bine cuventarile acelora sante umbre voru implé mai bine ladile statului, de cum le au pututu implé nepasatórea sfisiere a vointiei loru de pe urma. — Acésta reinturnare a averiloru clericali, nu in manile a catorva calugari, — acésta nimeni n'o cere, — ci la adeverata loru menire, la scoli si ér la scoli, cá prima dintre bicefaceri — va redeschide pórt'a generositatii Romane, pe care voru mai intra, cá in timpii trecuti de pietate si gloria, alti nuoi indiestratori si institutiuniloru publice; caci se va fi datu asecurarea dorita de cei ce testéza ca vointia loru va fi lege, legea cea mai mare din legi, legea naintea careia se inchina pana si marea si netiermurita putere legiuitóre a tierei: — Adunarea!

D'o cam data, pana se se póta organisa o casa speciale din averile clerului destinate la scoli si facerí de bine, guvernulu cauta sa mai aduca macaru unele imbunatatiri materiali pe la monastiri si biserici. Cele mai multe din aceste monumente ale gloriei séu pietatii strabune cadu in ruina, de la unele n'a remasu nici pétra, si la multe lucrarile de restaurare intreprinse cu cativa ani in urma, stau neispravite cu perderea materialului adunatu si a zidiriloru descoperite ruina si nedreptate! Bugetulu cultelorn, dupa cum era alcatuitu de regimulu trecutu abia lasa monahiloru de la monastiri, cu ce se nu móra de fóme. Sunt monastiri carora li se dedé cáte 8—12 parale de intretinere pe di de monahu! — Prin noulu bugetu alu ministrerului de culte se ridica suma acésta la unu leu.

Candu statulu este spoliatoru si nedreptu, individii si ei, numai sa póta, voru fi spoliatori si nedrepti.

Pe candu regimulu trecutu detorna dela vointia strabuna averile donate la biserici si monastiri, Siefulu statului, si dupa elu toti cati au pututu, detornau din acele averi in chiaru profitulu loru particularu. Ministeriulu de la 11/23 Februarie 'si a facutu si 'si va face dotoria de a urmari re'ntórcerea catre state a mosiiloru, proprietatiloru, mobileloru rapite cu diverse pretexte si numiri sub regimulu trecutu. — Justitia, la care guvernulu va face apelu la trebuintiasi la care a si inceputu a face, va dovedi tierei ca ea este! Si in ajutorulu justitiei voru veni tóte imultitele comisiuni de ancheta, compuse din barbatii cei mai onorabili ce avemu, pentru a constata instrainarile, furaturile, risipirile de totu felulu ce publiculu le cunósce si care abia au inceputu a se semnala atentiunii guvernului de la 11/23 Februarie.

„Sa nu scia sting'a ta ceea ce face dreapt'a ta.“ Acestu preceptu crestinescu era in adeveru aplicatu intr'unu intielesu personale, sub regimulu trecutu candu era vorba d'a imparti acei 800,000 lei trecuti in budgetulu statului pentru milli. Avea parte de la aceste mile cine putea, si putea nu numai cine era in adeveru batranu, betég, lipsitu de pane dilnica, incungiuratu de multi copii sermani, déra mai de multe ori puteau cei cari aveau, puteau individii traindu din mediulóce proprii sufficiente si une ori chiaru cei care traiau din medilóce neavnabile. In adeveru scia stenga, nu scia mimeni ceea ce se fa ceau cu acei 800,000 lei din casa statului.

Ministeriulu cultelorn si alu instructiunei publice, spre a curma abusurile invederate ce se comiteau la inscrierea la mile, au impartitu capitalulu milelorn pe Primariele din tiéra si le au datu facultatea a revedea tóte listele vechi, a sterge din ele pre toti cei ce nu merita ajutoriu si a inscrie la aceste ajutóre pe adeveratii seraci.

Scîti, domni deputati, prin cate fase, si putemu dice prin cate gresiale s'a strecuratu pana acum un cestiune mare, cestiunea monastiriloru inchinate. Guvernulu de la 11—23 Februarie a gasitu tóte miliónele ce au fostu votatu came-

ra, cheltuite de fostulu guvernu in alte trebuintie; noulu fondu votatu de adunarea trecuta a fostu facutu astu felu, in catu s'aduca numai ua paguba insemnata statului, si'n realitate n'a fostu de catu o ilusione, si cestiunea a remasu intru tote neresolvata. Guvernulu actuale, silitu a se ocupa pe deplinu cu cestiunea politica ce privea d'a dreptulu a nóstra nationalitate, intielegeti ca i-a fostu din mai multe punturi de privire peste putintia a o trata, s'aduce la capetu astadi s'acesta mare sfacere.

Tabloulu Insructiunei nu este cu multu mai suridetoriu de catu alu cultelloru. Déca vorbindu de scoli nu putemu nega progrese realisate in cantitate, n'amu putea insa afirma ca s'a facutu óre care progresu si prin calitate. Cateva sute de scoli noui rurale, urbane si secundare s'au deschisu in anulu incetatu; déra aceste sunt departe de a fi indestulatu trebuinti'a. Din preste trei mii de comune rurali, abia 1300 au scoli, in ce calitate! A avé scoli va sa dica a avé locu pentru scóla este a avé scolari pentru locu, este a avé carti pentru locu, este a avé carti pentru scolari si in fine invatatori.

A avea numai una din acestea, nu este a avea scoala. Fostau scoli care sa le aiba pe tóte? Respusulu tristu déra adeveratu este: Nu.

Scól'a e cá si biseric'a, ea are nevoia de locu propriu alu seu, sub pedépsa da fi impiedecatu astfelu desvoltarea pedagogica didactica, si mai alesu igienica. In modu absolutu se póte dice ca mai nici una din scólele nóstre nu are locu propriu. Ceea ce se chiama locu de scola in comunele rurali, este in genere o miserabile siura, in care zapada si plóia strebatu, déra in care nu strebate si lumina; in care veutulu sufla déra in care aerulu se co.umpe, candu sunt adunati scolarii, in care umezéla curge pe pareti si infiltra in corpulu scolariului nesanatos!

Ceea ce sa chiama locale de Lycee si scoli secundari, sunt nisce case private séu cumparate dela privati, in care nu sunt sale de dormitoru nici de classe, si nici odai unde se respira infectiunea si mórtea. Esca starea igienica a scólei de fete si a licéului St. Sava, cele mai vechi ce avemu in tiéra, asia cum o raportéza tocmai comisiunea medicala insarcinata cu inspectiunea igienica a acelei scoli:

„La 15 si 16 Aprilie curentu, subsemnatii revisuindu internatulu, lau gasitu in conditiuni pucino favorabile: curtea nepavata, impregiurare care reduce la unu minimum singura misicare musculara care aru putea inlocui esercitiulu gimnasticu pana la unu punctu óre care; salele pentru prelectiuni, umede; dormitórele, cu desarvarire insuficiente si spatiulu loru abia in capatoru pentru jumatate din numerulu eleviloru care le ocupa.

Cea ce se numesce infirmeria este o camera umeda, lipsita de lumina directa, abia incapatóre pentru doui bolnavi, fara de infirmieru, care nu poseda nici obiectele cele mai nesparatu trebuintióse pentru unu asemenea stabilimentu, nici macaru o mesciór'a care se se puna langa patu, unu scaunu, unu paharu, unu lighianu... (spalatóriu) ....."

Esca acum si raportulu relativu la scóla centrale de fete:

„Inspectandu institutulu centralu de fete, amu vediutu si constatatu cu durere, ca in ceea ce privesce partea materiala; este imposibilu a lasa acestu institutu in starea de acum;

„Numerulu de 100 eleve fiindu fórte mare in raportu cu localulu, face ca in fiacare camera sa fie paturile fórte dese, in catu atatu din punctulu de vedere igienicu, catu si alu bunei cuviintie, nu se póte tolera asemene stare de lucruri."

Ce putea face ministerulu de la 11—23 Februarie in scurtulu timpu ce trecu, fara de mediuloce financiare si in facia unei asemenea stari de lucruri? Elu a facutu ce putea? Ministerulu Instructiunii publice a adresatu unu apelu caldurosu proprietariloru, arendasiloru si primariloru din comunele rurale; pre toti, in numele patriei si chiaru si alu interesseloru loru bine intielesu, i-au indemnatu a contribui la edificarea de locale de scóla. In vedere apoi, ca asemene locale se spera ca la tómna se voru affá gat'a, ministrulu instructiunii publice a trecutu in bugetulu seu pe 1866 infintiarea unei mari scóle pedagogica primaria in Bucuresci, unde se póta avea mai cu inlesnire concursulu luminiloru tutoru profesoriloru celoru mai buni. Cateva sute de invetiatori noi, mai bine pregatiti in asta scóla, voru formá primulu batalionu sacru alu luminii si alu luptei pentru reorganisarea scóleloru primarie.

Dispunendu de locale rele de scóla, déca invetiatur'a publica inca a mai reusitu a aduna pe ici colea, una junime generósa si se'ósa de lumina, a fostu numai multiumita zelului si patriotismului unor'a dintre profesori. Sunt, nu se póte negá, cativa si din acesti apostoli ai civilisatiunii si ai Romanismului, carii nu sunt tocmai la inaltimea chiamarii si carii mai adese, tocmai la inaltimea legii, s'au urcatu pe catedrile publice; legea póte curati staulile lui Augias, dara pentru ca legea se faca acést'a, trebuie se fia o lege in adeveru a libertatei si a luminei, éra nu legea proibitiunii luminei, care ar veni de aiurea de catu de la guvernu, legea proibitiva invetiaturei, care n'ar fi brevetata de la guvernu. . . . Si legea actuala a instructiunii publice, cu tóta marele principiu ce coprinde: obligativitatea si gratuitatea instructiunii publice, nu este mai pucinu o lege, care regulamentéza, pana la ucidere libertatea de invetiamentu, care, sub pretestu ca garantésa independintí'a instructiunii de fluctuatiunile politice, o pune sub tutel'a indirecta a ministrului, prin intermediulu unui consiliu permanente, compusu, numitu si destitutu totu de ministru; care ucide tóta iniciativ'a si inteligenti'a din provincia, in interesulu unei centralisari mascate cu terminele falsu interpretate de unitate in invetiamento, . . . care in fine, a fostu declarata de neaplicabile de catra chiaru regimulu ce a facut'o si a promulgat'o. Alu actualei adunari natiunale va fi dara acestu meritu, d'a asigurá luminei si culturei natiunale, adeveratele chezasii, modificandu ceea ce legea are ne aplicabilu numai libertatii si a descentralisarii, bine intielésa, a administratiunii invetiamentului.

Acestei viitóre legi, de care guvernulu se si ocupa astadi, va fi lasata marea misiune a face din scólele romane, acelea ce n'ar fi trebuitu nici o data se lipséca d'a fi: focarele nationale, unde se se aprindia inim'a junimei de santulu focu alu natiunalitatii si se le lumin'a neinserata a sciintiei, focarele in care se se ardia states aplicari fatale ale unei prime educatiuni casnice, séu mai bine ale lipsei de educatiune casnica a primiloru ani.

Candu scólele nóstre voru fi acele focare, ele voru inecetá lesne d'a fi ceea ce sunt astadi: pepiniere de candidati la bugetulu statului; ele voru fi din contra pepiniere de adeverati cetatieni romani, cari nu voru vedea in functiune numai unu midilocu de traiu, ci unu midilocu d'a servi si d'a face glori'a tierei loru.

In vedere cu acestu scopu alu scólei, ministeriulu instructiunii publice a treeutu deja in proiectulu seu de bugetu pe 1866 unele din midilócele materiale necesarii. In vedere cu acestu scopu inse ar trebui cá cu o di mai mainte se se infiintiese in tóte pertile scoli de meserii, scoli de agricultura, spre a se dá activitati romane o directiune alt'a de catu acea fatale ce s'a primitu pana astadi cu pucine esceptiuni, in tóte scólele nóstre.

Totu in vedere cu adeveratele scopuri ale invetiamentului secundaru si superioru si spre a dá scóleloru tóte garantiile, ca chiaru si la carierile publice se voru preferá pe viitoru numai capacitatea si meritele. Ministrulu instructiunii publice a pregatitu si urmésa a supune adunarei legea organica de adminisibilitate la functiunile statului. Acésta lege va pune capetu arbitrariului si nepotismului si va fi unu indemnu mai multu la cultivarea mintiei si la inobilarea inimei, prin frecuentarea scóleloru.

Lucrarea bine facatória a scóleloru direse de o lege buna, va fi secundata in viitoru in unu modu fórte activu si de diversele institutiuni, care atatu de puternicu contribuescu la cultur'a publica, precum sunt scólele de bele arte, de pictura si de musica, bibliotecele, muscele s. c. l.

(Va urmá.)

Situatiunea a ajunsu la punctulu, de unde unu pasiu facutu insinte póte casiuná o conflagratia européna. Prusi'a intrandu in Holstein a calcatu tractatulu dela Gastein, ér' Austri'a comitendu tóta cana'a federatiunii a calcatu tractatulu dela Vien'a. Prusi'a se opune la conchiamarea staturiloru din Holstein si Austri'a tocma vré a fortiá adunarea loru, unde ceasta se se intemple conflictu. — Regele Prusiei Wilhelm tocma scuma a subscrisu alianti'a ofensiva si defensiva cu Itali'a, si generalulu italianu Gavone a plecatu la Itali'a cu elu. Itali'a a respunsu la imprumutulu fortiatu, pusu de Austri'a pe cetatile Venetiei, cu mandatulu de a se redicá alte 20 batalióne de voluntiri; si lui Garibaldi i s'au tramisu corabii spre dispusetiuni. Garibaldi a sositu la Genua si de acolo se adusu oblu la Como cortelulu voluntiriloru impreuna cu regele. — Franci'a si'a aratatu parerea de reu catra Austri'a, pentru neposibilitatea de a se tiené conferintia européna in urma faceteloru conditiuni. Franci'a si tiene libertate in actiune.

Francfurtu 11 Iuniu. Austri'a reportandu despre invasiunea Prusiei in Holstein propune cá se se mobilisese cu tóta iutél'a armati'a federatiunii. Federetiunea a dispusu, cá garnisónele austro-prusiano din fortaretiele Rastatt, Mainz si Francfurtu se se premenésca cu militia de a federatiunii si pruso-austriaci se iésa afara. Prusi'a a ocupatu intregu Holsteinulu, si austriacii sunt strimtorati in Altona. Se astépta intrarea Prusiei si in Sachsoni'a, ér' Serbi'a si Montenegru dimpreuna cu Grecii'a se affla pusi in panda, cá incependu undeva conflictulu se se apuce de resbelulu nedependintiei.

Londinu 8 Iuniu. La interpelatiunea lui Griffith responde Layard: regimulu n'a primitu neci o scire despre trecerea trupeloru turce peste Dunare. Tóte puterile tractatului instruara pe representantii, cá se nu faca nemicu, ce ar poté indetorá pe respectivele regime de a recunósce principele strainu. Se vorbesce de reinvierea s. aliantie, de coalitiune, inse totulu e sub perdea. —

Nr. 2590—1866. 2—3

CONCURSU.

La ordinatiunea escelsului presidiu r. gubernial din 19 Maiu a. c. Nr. 1899 se deschide prin acestu concursu pentru doue statiuni de elevi ingineri la c. r. directiune edila (pentru cladiri) cu salariulu anualu de 420 fl. v. a.

Competitorii au de a-si tramite petitiunile loru instruate dupa prescrieri pana in 10 Iuliu a. c. la c. r. directiune edila din Sibiiu si se arate documente despre cunoscinti'a celoru trei limbi ale patriei, ad. a celei germane, celei maghiare si a celei romane si gradulu de steritatii in vorbire si scriere.

Sibiiu 21 Maiu 1866.

Dela c. r. directiune edila a tierii.

Publicatiune.

Prin emisulu inaltului guvernu din 2 Maiu 1866 Nr. 10082 s'a concesu comunei *Poiana* tienerea a dóue terguri de tiéra, si a unui tergu de septemana.

Detienerea terguriloru anuale sunt prefipte pre *4/13. Iulie* si *21/9. Septembre* a fiasce-carui anu, si terguliu de septemana totudeuna *Marti* a fiasce-carei septemane.

Acésta se aduce spre scirea tuturoru.

Mercurea in 22 Maiu 1866.

2—3 Dela oficiolatulu scaunalu.

Pretiurile bucateloru in piati'a Brasiovului.

(Mesur'a se ia in galet'a de Ardélu, din care doua facu trei mesure austriace.)

Iuniu 8 n. 1866.

Grau curatu galeta 7 fl. 20 cr., de midiloc 6 fl. 69 cr., amestecatu 6 fl. — cr. —

Secara 5 fl. 19 cr., Papusoiu (cucurusu) 5 fl. 1 cr., Ordiu 4 fl. 2 cr., Oresu 1 fl. 86 cr., Carlof 1 fl. 95 cr.

Cursurile la bursa in 12 Iuniu 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 49 cr. v.
Augsburg	—	—	135 „ — „
London	—	—	136 „ 50 „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 35 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			54 „ 35 „
Actiile bancului	—	—	654 „ — „
„ creditului	—	—	122 „ 80 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparialu lui
JOANNE GÖTT.